

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Farsa ieftinirii. — Anteproiectul Codului Comercial. — Situația. — *Cronica*: Rectificare. Nou asistent la Academia de Inalte studii Comerciale și Industriale. Adunarea generală extraordinară a soc. Reșița. Salariile muncitorilor nu pot fi sechestrate în beneficiul Statului. Aviz.

Farsa ieftinirii vieții.

Pe considerentul echilibrării bugetului guvernul a făcut o simplă socoteală de procente și reducerile din lefurile funcționarilor, au fost operate cu o cruzime ce nu lasă nici o îndoială asupra grijei ce o poartă pentru destinele acestei clase de oameni.

N'avem dealtfel îndoială nici în ce privește răul mers al trebilor statului. Dar pentru o minte logică situația ce se pune era mult mai simplă chiar decât calculul procentelor de reduceri: lăsarea altora sarcina de a rezolva problema dificilă a echilibrării bugetului — problemă ce se desbate de atât amar de vreme la anumite perioade — și care și acum doi ani era de aceeași notorietate publică ca și acum. Într'adevăr, acum doi ani de zile când guvernul național-fărănesc urca scara puterii cu traista de promisiuni în spate, nimic nu se pune mai logic, mai presant și mai acut decât echilibrarea bugetului. Populațiunea halucinantă de seria îmbunătățirilor ce vor veni, a acceptat resemnată mărirea impozitului global cu 10%, precum și a unor contribuții indirecte, numai ca o măsură transitorie și pentru a da timp noului guvern să studieze mijloacele curențive unei astfel de operațiuni într'un timp suficient, pentruca măsurile ce se

vor lua pentru soluționarea problemei să fie cu atât mai eficace.

Dar de atunci am ajuns la al treilea buget și dacă-și închipue cineva că vre-un membru al guvernului — cel puțin unul din câți economiști posedă — s'a ocupat în decursul timpului de tranziție dela un buget la altul de soluțiuni mai bine studiate pentru echilibrarea lui, apoi se înșală amar. Problema aceasta durează doar atâtă cât se desbate. Pe urmă orice ministru care se respectă trece la legi, fără să-și pună vreodată întrebarea: este necesitatea legii de asemenea natură, încât ea trebuie să depășească cealaltă problemă, echilibrarea bugetului? Așa se face că în timp ce golurile bugetare rânjeau printre aranjamentele cifrelor, țara a obținut în ultimii doi ani, reforme cari au modificat complet osatura administrativă a țării. Că erau legile necesare n'avem nici o îndoială. Dar că țara nu muria dacă mai aștepta doi sau trei ani de zile, pentruca să obțină aceste legi având drept scop o consolidare financiară, după atâtea teorii economice combătute, suntem tot așa de siguri. Ar fi cazul — dacă am vrea să facem precizări — să amintim numai de legea administrativă, care prefinde după unele guri rele o cheltuală de două miliarde și de cele câteva autonomizări și comercializări și credem că este suficient.

Am putea spune deci că am huzurit doi ani de zile. Timp greu de muncă în care ne-am pus doar ambiția la contribuție, verificând la teorii absurde și la principii perimate. Și acum ne-am pomnit pe neașteptate că ne cad pe cap

greutățile echilibrării unui nou buget. Soluția a fost din nou foarte simplă și s'a rezolvat tot printr'un calcul de procent: deficitul a fost repartizat proporțional pe diferitele capitole bugetare, între cari masacrarea lefurilor funcționarilor a fost operațiunea care s'a făcut cu cea mai candidă inocență combinată cu un important tribut de cinism. Ministrul care propunea bugetul nu s'a sfiit să afirme — după ce se exprimase cu mult patos că numai constrâns de stringentele nevoi bugetare, recurge la bucată de pâine a unor oameni cari n'au trăit niciodată în belșug — că viața s'a ieftinit și va continua să se ieftinească în urma aplicării programului de măsuri pe care guvernul îl va aplica. Logic ar fi fost, nu numai să fi văzut până astăzi aplicate unele din măsurile anunțate, dar se cuvenea ca la o afirmațiune ca aceea a ieftinirii vieții să ni se fi dat câteva cifre comparative. Așa credem noi că se poate demonstra o chestiune ce face funcție de program economic de guvernament.

Dar să zicem că în privința promisiunilor orice guvern care se respectă ar fi procedat la fel. Și funcționarii formează unica clasă de oameni pe care se bate darabana în opoziție și asupra căruia se aplică orice comprimări bugetare la guvern. Aici deci n'avem nimic ce reproșa. Relevant este însă lucrul din alte puncte de vedere și cari pentru noi cari urmărim o chestiune prin prisma argumentațiilor economice, formează adevăratul substrat de desbatere. Făcându-se ecoul măsurilor discutate de noi în rândurile anterioare, ziarul „Argus” organ al industriei, comerțului și finanței conchide și el că bine a făcut guvernul scăzând lefurile funcționarilor pentru că în felul acesta se va ieftini viața. Ba mai mult, plecând dela acest punct de vedere, același ziar propunea ca guvernul să fixeze prețul tuturor produselor plecând dela acela al grâului și în felul acesta toată viața economică se va nivela. Găsim aceste afirmațiuni ca simple aberații și anume pentru motivele pe cari le vom înșira.

Funcționarii nu s'au așteptat — chiar în cazul când guvernul ar fi luat măsuri — ca viața să se ieftinească. Pentru orice om cu câteva cărți elementare ci-

tite în domeniul economiei politice, apare acest lucru o imposibilitate. Prețul produselor se fixează prin concurență. Și pentru ceea ce omul are nevoie, el nu se poate lepăda. Funcționarul nu e un troglodit ca să-și comprime cheltuelile până la refuz, deci consumul nu va fi influențat în așa de mare măsură. Pe urmă nu sunt ei singurii consumatori ai pieței, ei abia o infirmă parte a ei. Neștiind consumul influențat, cu atât mai puțin poate fi influențat prețul articolelor. Iar că e adevărat faptul că măsurile restrictive nu pot ieftini viața, am putea lua de mărturie declarațiunile dlui Ministru Madgearu, care n'a vrut să reglementeze dobânzile afirmând că acest lucru este o pură chestiune de liberă transacție. Dacă în acest domeniu al dobânzilor s'a recunoscut oficial neeficacitatea reglementării, unde de bine de rău tot se mai poate interveni, nu ne putem închipui cum s'ar influența prin reglementări întreaga viață economică, Ziarul economic deci, trece la niște teorii absolut anti-economice. Dar afirmațiunea devine mai gravă cu cât se comentează mai profund. Dacă e adevărat că cu reducerile lefurilor funcționarilor viața se ieftinește, dacă deci acest element — lefa funcționarului — este așa de important pentru plașonarea vieții economice, ne mirăm cum nu s'a aplicat utilitatea lui în toată perioada gravă a scumpetei din anii 1920—1928. Căci dacă cu lefurile funcționarilor suntem siguri că guvernăm viața economică, atunci nimic nu era mai simplu decât să se strângă la timp robinetul.

Și în sfârșit unde aberația atinge toată splendoarea ei, este acolo, unde se cere fixarea prețurilor produselor fabricate, plecând dela acela al grâului. Adecă să înlocuim banul cu valoarea legului de grâu. Ar urma deci ca un șurub să coste cinci mierțe de grâu, o cutie de chibrituri două mierțe, o pălărie vreo două sute etc. Un fel de troc deghizat și unilateral. Un singur lucru a uitat ziarul să propună: restul țărilor cam dela ce etalon ar trebui să pornească admitând aceeași teorie la bază, adecă fixarea prețului fabricatelor industriale pe baza produselor brute cele mai în cantitate ale țării respective. De pildă ar fi putut recomanda Bulgariei să fixeze prețurile menționate plecând dela tran-

dafiri, Italia dela struguri sau portocale, Germania dela tona de minereu de fier etc. Atunci apoi am fi avut o viață economică internațională lămurită, bazată pe teoria federalizării, lucru ce se urmărește de multă vreme. Regretabil greșește un ziar economic, când vrea să fină isonul partiturii în orice împrejurare. Cât privește ieftinirea vieții pe baza măsurilor luate sau a reducerii lefurilor funcționarilor, am putea-o rezuma într'un proverb nu prea select, dar precis ca să exprime aceea ce vrem să spunem: „Paște murgule iarbă verde“.

Ing. Gh. Brânduş.

Anteproiectul Codului Comercial.

Obsevațiuni generale. — Colaborarea specialiștilor la pregătirea codului de comerț. — Curmarea sistemului de legiferare autoerată și superficială. — Caracterul internațional al dreptului comercial. — Elemente naționale în codul de comerț. — Descompletearea anteproiectului — Concentrarea tuturor materiilor comerciale și întregirea codului.

De Dr. Ioachim Tolciu.

La începutul acestei luni a ieșit de sub tipar anteproiectul codului de comerț elaborat de Consiliul Legislativ Secția II. Anteproiectul, — care ca formă embrionară a mult așteptatului Cod comercial unificat, — constituie un prea important capitol din marea operă de unificare legislativă, — a fost trimis tuturor Camerelor de comerț, Sfatului negustoresc, Curților de apel și Tribunalelelor, Universităților, Barourilor și altor corporațiuni profesionale pentru a-și face observațiunile. Acest gest al Consiliului Legislativ, care invită la colaborare largă pe toți specialiștii teoreticieni și practicieni ai dreptului comercial a făcut o excelentă impresie asupra cercurilor solicitate și ne face să credem că s'a curmat cu nefericitul sistem de a confecționa pripit și superficial cele mai importante legi prin funcționarii ministerelor și a le vota apoi în câte o ședință somnoroasă de noapte în parlamentul țării. Acest sistem care ne-a dat atâtea legi neaplicabile, a diminuat respectul legii și a compromis în bună măsură prestigiul factorilor legislativi. — Îndeosebi barourile advocaționale au cerut neconținut dela toate guvernele noastre, ca nici o lege să nu treacă prin corpurile legiuitoare

înainte de a fi consultate deoparte barourile și magistratura și pe de altă parte tagmele sociale direct interesate.

Legile noastre în vigoare nu se pot numi legi românești, căci în mare parte sunt copieri de pe legile franceze, belgiene și italiene, și nu țin cont de împrejurările noastre specifice, de exigențele vieții noastre practice, în care trebuie să trăiască dreptul.

Este adevărat că dreptul comercial în urma interdependenței economice mondiale este tocmai materia aceea, care tinde spre internaționalizare, spre uniformizare pe întreg cuprinsul țărilor civilizate.

Această tendință a normelor de drept comercial însă nu înseamnă că nu trebuie să legiferăm independent și în acest domeniu, și că în raporturile comerciale interne nu ar exista și elemente specifice românești. Nici normele de drept comercial nu se pot sustrage de pildă de sub influința moravurilor publice, cari diferă dela țară la țară. Structura societăților comerciale, materia răspunderilor și a sancțiunilor civile și penale și alte dispoziții trebuie să aibe în vedere ambiția asupra căruia sunt menite să acționeze. — Dom legifera deci mai întâi pentru noi, vom eroi haina pentru trupul nostru, creațiile străine le vom adapta la nevoile noastre și în domeniul dreptului comercial.

Din colaborarea științei juridice românești cu persoanele și corporațiile cari trăiesc în vârtejul vieții economice, cari cunosc toate nevoile, toate dedesubturile comerțului românesc va izvorî contribuția cu care și geniul românesc datorează progresului omenirii întregi.

Să sperăm prin urmare că noul cod de comerț român va fi o capodoperă de legislație, atât ca tehnică legislativă, cât și ca concepții de drept, pe care alte state îl vor lua apoi ca model în legiuirile lor. — Să învețe și alții dela noi, nu numai invers!

Credem a face un real serviciu cititorilor acestei modeste, dar bine îngrijite reviste, publicând în câteva articole observațiunile noastre la anteproiectul codului de comerț și răspunzând

astfel și la apelul Consiliului Legislativ, care roagă pe toți juriștii să-i aducă la cunoștință comentariile lor fie direct în formă de memorii, fie „pe calea publicității“.

Subsemnatul fiind încredințat de către Baroul advocațional din Cluj cu comentarea proiectului, am ales ambele mijloace: forma memoriului, ce voiu înainta Baroului și calea publicității prin intermediul „Revistei Economice“, acest monitor al vieții economice ciscarpatine, în care se pot citi atâtea directive pe cât de serioase și competente, pe atât de originale și potrivite cu exigențele noastre ardelenesti.

Advocații în practica lor de toate zilele, în nenumăratele cazuri de aplicațiune a normelor de drept au cel mai nimerit prilej de a constata anumite lacune sau nepotriviri în dreptul pozitiv și de a propune deci îndreptările în consecință. Funcționarii de bancă vor avea ocaziunea de a-și îmborsă și întregi din acest modest și succint studiu sumarele lor cunoștințe teoretice câștigate pe băncile școlilor comerciale.

Vom scoate în relief îndeosebi acele dispozițiuni ale anteproiectului cari constituiesc inovațiuni față cu codurile comerciale în vigoare arătând și opiniunea noastră despre aceste inovațiuni și indicând totodată și eventualele lipsuri și incoerențe.

*

Din o sumară trecere în revistă a conținutului putem constata, că anteproiectul nu este complet. *Lipsește materia titlurilor de credit, cambie și cek*, care a fost cuprinsă într'un proiect de lege separat și depus pe biurourile Parlamentului. *Lipsește materia contractelor de asigurare*, care a fost asemenea legiferată mai recent separat în conexiune cu organizarea societăților de asigurare. *Cooperativele lipsesc și ele* dintre societățile comerciale avându-și, codul lor special din 1929 și modificat în parte prin legea dela 27 Martie 1930. *Mai lipsește dreptul maritim*, căruia iarăși i s'a rezervat o codificare deosebită.

Din punct de vedere doctrinar între diferitele ramificații ale dreptului de comerț există o strânsă legătură dogmatică și tehnică, prin urmare ar fi consult ca

toate materiile aparținând de domeniul dreptului comercial să fie cuprinse într'un singur cod unitar, în care coordonate și aliniat pe un singur plan de perspectivă, ar constitui toate laolaltă o lege specială (lex specialis) în raport cu marele cod civil ca lege generală. Teoreticește numai aceasta ar fi codificare și unificare adevărată.

Considerațiuni de ordin practic asemenea pledează pentru sistemul de concentrare. Diferitele branșe ale dreptului comercial cum sunt contractele de asigurare, titlurile de credit, dreptul maritim, dreptul cooperativelor etc., conțin nenumărate trimiteri la dispozițiunile de bază cuprinse în codul de comerț, pe cari mult mai ușor le poate afla omul practicii dacă le are la îndemână într'un singur volum, așa cum de pildă le află într'un cod civil cu 1600—1800 paragrafe. Înlesnirea aceasta nu este de disprețuit. Advocatul care merge la desbaterea unui proces comercial nu poate duce cu el o întreagă bibliotecă de legi comerciale, ei preferă să ducă numai o carte singură.

Întâia propunere ce facem este deci aceea de a se legifera un mare Cod comercial cuprinzând toate materiile dreptului comercial pozitiv. Procedura comercială aparține codului de procedură civilă și nu codului de comerț, care reglementează dreptul pozitiv. Accentuăm aceasta având în vedere codul com. din vechiul regat care a reglementat — greșit — și procedura „acțiunilor comerciale“, și referindu-ne și la observația Consiliului Legislativ din „Introducerea“ la anteproiect în care relevă lipsa procedurii comerciale.

Centralizarea materiilor comerciale ar fi cu atât mai simplă, fiindcă materia titlurilor de credit, cambie și cek este și ea pusă la punct în formă de „proiect de lege“, iar materia dreptului maritim este aproape terminată. Întârzierea ce ar necesita finalizarea acestei materii ar fi de mică importanță. Materia cooperativelor, a societăților și contractelor de asigurare fiind deja legi votate, aceste s'ar putea îngloba în noul cod, așa cum s'au înglobat legile de concordat forțat și de faliment în „Cartea III.“ din anteproiect.

Sperăm prin urmare că proiectul de lege ce se va forma pe urma „anteproiectului” și în baza observațiilor cu cari va fi însoțit de colaboratorii benevoli va fi un adevărat „Cod de comerț” a cărei noțiune cere să cuprindă toate normele de drept comercial.

(Va urma).

Situația.

Reînțărirea Dlui prim-ministru Mironescu cu știrile îmbucurătoare a încheierii tranșei a doua a împrumutului de stabilizare a avut darul să înlăture toate combinațiile diferitelor cercuri politice în legătură cu posibilitatea retragerii actualului guvern și viitoarele combinațiuni ministeriale.

După știrile ziarelor vor veni în țară circa 7 miliarde din noul împrumut și alte 4 miliarde în legătură cu planurile de construcții de șosele în combinație cu trustul chibriturilor.

Este o mare întrebare dacă piața se va restimbi binișor de pe urma acestor noi credite. Un lucru este însă sigur, că carul guvernului, care în timpul din urmă cam scârțâia din cauza lipsei de numerar, se va unge bine și va merge ușor.

Disponând de noi resurse treburile statului vor merge mai bine și cu siguranță va dispărea și nervozitatea ce în ultimul timp a prins rădăcină în sânul guvernanților.

Șansele diferitelor personalități politice, cari aspirau să ajungă în timp relativ scurt în fruntea treburilor obștești a scăzut mult.

*

De câțiva timp Dl. Ministru al Industriei a pus pe tapet o problemă foarte interesantă și de mare actualitate: Eștintrea tratului.

O acțiune pentru scăderea prețurilor industriale este acum cu atât mai necesară, cu cât după scăderea catastrofală a prețurilor produselor agricole a survenit și importante scăderi de lefuri la funcționarii publici.

Scopul Dlui Ministru este, ca prin contact direct cu cercurile industriale, studiind în amănunt situația diferitelor industrii, să se găsească soluțiile practice spre a se ajunge la ieștintrea prețurilor produselor industriale.

Ca prin rezultat al acestor cercetări s'a semnalat prin presă ca mijloc practic pentru ajungerea scopului: Sindicalizarea forțată a întreprinderilor.

Detaliu cari să arate cum se va putea pe această cale ajunge la vre-un rezultat bun, nu se cunosc. Cu toții știm că cartelurile și sindicatele ce le avem deja nu au contribuit la nimic altceva, sau mai bine zis au și avut de scop, decât numai și numai beneficii ușoare prin scumpirea prețurilor. — Deocamdată toată lumea este nelămurită.

Dacă cercetăm mai bine problema prețurilor vom observa, că nu numai la produsele industriale, ci și la cele agricole factorul care îngreunează și scumpește mult prețul produselor este desfacerea nerațională. Articole cari la locurile de producțiune se capătă pe prețuri foarte mici până ajung la consumător se scumpesc la dublu sau mai bine, din cauza felului defectuos de circulație și de desfacere a bunurilor.

Pe lângă lucrările întreprinse deja, ar fi foarte nimerit dacă Dl. Ministru al comerțului s'ar ocupa și de latura această a problemei, căci fără o raționalizare a desfacerei o ieștintre a tratului cam greu se poate aștepta.

*

Bursa continuă a fi lipsită de transacțiuni. În săptămâna ultimă numai Banca Românească a fost puțin cerută, urcându-se cu 5%. În celelalte bancare cu tot cuponul ce se apropie nici o cerere mai simțitoare.

Se caută Banca Albina la 700 fără a se găsi marfă.

Petroliferele sunt slabe. Creditul Minter are cumpărători fermi la 175.

Industriale staționare. Mica se ține bine. Reșița cerută ferm la 275.

Rentele continuă a fi ferme, chiar câștigând la curs.

O noutate a pleșt sunt titlurile cu 10% ale Creditului Rural. Au fost lansate la cursul de 96% pe timpul când ruralele 5% era 48%. Grație șanselor ce ruralele 5% le prezintă la tragere dând 100 Lei la 48, apoi faptul că din cele 5% nu se vor mai emite în schimb în continu vor fi căutate pentru amortizări de împrumuturi, ruralele 5% s'au urcat la 49, iar cele 10% au scăzut la 90¹/₂%.

Urbanele București foarte ferme, stau la 48.

Și la Urban se va începe în viitoarele săptămâni emisiunea de titluri 10%.

București.

Remizier.

CRONICA.

Rectificare. Precum suntem informați dela loc competent, știrea, ce am adus-o în numărul nostru trecut sub titlul „Șimbării în conducerea „Băncii Agrare“ Cluj, nu corespunde întru toate faptelor.

Adevărat este numai că directorul general de pân' acum dl Aurel Esca, s'a retras din serviciul Băncii Agrare. În locul D-Sale n'a fost numit nimeni; din contra conform unei decisiuni a Consil. de admin., luată încă în Sept. a. e., postul de director general nu se va mai îndeplini — din motive de economie.

Conducerea Băncii Agrare va fi încredințată pentru viitor unui singur director. Asupra persoanei acestuia Consiliul de administrație n'a luat încă nici o decisiune.

Știrea am dat-o după o revistă de specialitate minoritară și regretăm, că a produs surpriză neplăcută în cercurile Băncii Agrare.

Nu se poate aștepta dela o revistă, ca să controleze asupra exactității lor toate știrile, ce le culege și din ziare și reviste. Astfel de cazuri se pot ușor evita dacă băncile noastre ar ținea în curent revista lor, „Rev. Econ.“ cu evenimentele mai însemnate din viața lor și cari sunt și de interes public.

*

Noul asistent la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale, Cluj. Precum suntem informați dl *Dr. Traian Nichieiu*, procuristul băncii „Albina“ Sucursala, Cluj, și valoros colaborator al revistei noastre, a fost numit de Corpul Profesoral al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale Cluj *asistent pe lângă catedra de Contabilitate* a numitei Academii. Felicitările noastre!

*

Adunarea generală extraordinară a soc. Reșița s'a ținut în continuare la 24 crt. Toate propunerile Consiliului de administrație au fost admise cu 42.010 voturi contra 5387.

În sensul acestor hotărâri s'a desființat restricțiunea prin care nici un acționar nu putea avea mai multe decât 500 voturi. S'a modificat durata mandatului membrilor Consiliului și s'a schimbat

denumirea Comitetului de direcțiune în „Comitetul executiv“, a căruia tantiemă s'a fixat cu 3% din beneficiul rămas după plata primului dividend, în loc de 3% asupra venitului brut. Mai departe se va repartiza în viitor 10% din beneficiul fondului de rezervă. Prim-dividendul s'a fixat cu 6% în loc de 5% ca pân' acum, iar Consiliul de administrație i s'a redus tantiema la 7% din restul beneficiului, ce rămâne disponibil, față de 10% cât primea pân' acum.

După distribuirea unui supradividend statutele nu conțin dispoziții pozitive.

Deși au fost satisfăcute, cu prilejul acestei adunări generale, numai în parte cererile acționarilor din opoziție, totuși leagă și aceștia cele mai bune speranțe de activitatea noului president al „Reșiței“, Generalul Baltf, cunoscut ca bun patriot și bun gospodar în țara întreagă.

*

Salariile cuvenite muncitorilor nu pot fi sechestrate în beneficiul Statului. Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular administrațiilor financiare din Ardeal prin care li se face cunoscut, că Ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale, Direcțiunea muncii, prin adresa No. 38.599 din 1 Decembrie 1930, a cerut Ministerului de Finanțe ridicarea sechestrului aplicat de către Administrația financiară Arad, pe o sumă ce reprezintă salariile lucrătorilor angajați al antreprenorului Ioachim Zoffo, pentru acoperirea impozitelor ce numitul datorează Statului.

În sprijinul acestei cereri, susnumitul Departament a invocat dispozițiunile Legii maghiare No. XVII din anul 1881, aplicabilă în speță, precum și sentința Tribunalului Arad, Secția III, No. 14.853, din 10 Martie 1929, prin care s'a statuat că salariile muncitorilor primează orice alte privilegii, când vin în concurență cu fiscul, în cazul unei executări silite, a averii patronului.

În consecință, în baza dispozițiilor legale invocate și spre a evita eventualele conflicte ce s'ar putea ivi, din această cauză, între patroni și muncitori, se face cunoscut, că salariile cuvenite muncitorilor pentru munca pe care au prestat-o, nu pot fi urmărite, poprite, sau sechestrate. Statul urmând a dobândi drepturile sale, prin urmărirea oricărei alte averi a patronului debitor.

*

Aviz. Hotărându-se a nu se mai lăsa în circulație nici un bilet rupt, cârpit, murdar sau uzat, apelăm la toți cari posed asemenea bilete să ni le prezinte la schimb, contra bilete bune.

Băncile și toate întreprinderile sunt rugate a nu mai da în plăți asemenea bilete și în special, pe Bănci le rugăm a ne da tot concursul pentru înlesnirea acestei operațiuni.

Administrațiunea Financiară deasemenea a primit dispozițiuni, dela Ministerul de Finanțe să retragă și să depună la Banca Națională, toate biletele de bancă din categoria de mai sus.

Biletele uzate se depun în fiecare zi la Cassieria Băncii iar plata se face imediat în bilete bune.

Banca Națională a României.

„GRĂNITERUL“

instituit de credit și economii, soc. pe acții în Dobra (jud. Hunedoara).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „GRĂNITERUL“, ca societate pe acții, în virtutea §-ului 11 din statute, se invită la

a XXXI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Dobra, la 26 Februarie 1931, ora 2 p. m., în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Deschiderea adunării generale; numirea notarului și a doi scrutinători, cari au să verifice și procesul verbal.
2. Raportul Consiliului de Administrație. Bilanțul anual, raportul Comitetului de Censori și darea absolutului.
3. Distribuirea profitului net, realizat cu finea anului.
4. Modificarea §-lor 11, 15, și 34 din statute.
5. Alegerea unui membru în comitetul de Censori.
6. Alegerea a doi membri în Consiliul de Administrație.
7. Eventuale propuneri.

P. T. acționari, cari voese a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiunile, conform §-ului 12 din statute, cel mult până în 25 Februarie 1931, la cassa societății, sau la cassa altor institute, cari sunt membre la „Solidaritatea“.

D o b r a, din ședința plenară a Consiliului de Administrație și a Comitetului de censori, ținută la 26 Ianuarie 1931.

Consiliul de administrație.

Active.		Contul Bilanț pe anul 1930.		Pasive.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	1,070.320	—	Capital social	4,000.000	—
Bon la bănci	207.086	—	Fond de rezervă *)	580.000	—
Cambii	19,352.740	—	Fond de pensiuine	550.000	—
Efecte și acțiuni dela bănci	555.125	—	Fond cultural	41.000	—
Mobilier	100	—	Depozite spre fructificare	12,505.997	—
			Depozite de cassa	56.011	—
			Reescont	1,834.800	—
			Dividendă neridicată	10.682	—
			Interese transitoare	865.509	—
			Profit net	931.872	—
				21,185.371	—
				*) Cu dotația a. e. Lei 720.000	—
				21,185.371	—

Spese.		Contul Profit și Pierderi pe anul 1930.		Venite.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese:			Interese dela cambii	2,801.958	—
pentru depuneri spre fructif.	1,483.980	—	Provizțiuni, comisioane și alte venite	665.261	—
pentru fondul de rezervă	63.877	—			
pentru fondul de pensiuine	27.549	—			
pentru reescont	219.795	—			
		1,795.201			
Spese:					
Salare și Chirie	487.280	—			
Imprimare, porto, încălzit și alte spese de regie	52.305	—			
		539.585			
Impozite		201.062			
Profit net		931.872			
		3,467.220			
					2,467.220

D o b r a, la 31 Decembrie 1930.

Adam Leșnican m. p., director executiv.

Pentru contabilitate: Alexandru Negrea m. p., contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Sebastean Olariu m. p.

Dr. Laurențiu Petric m. p.

Ioan Comloși m. p.

Iosif Oenean m. p.

Miron Opresan m. p.

Enea Petrovici m. p.

Adam Leșnican m. p.

Subsemnatul Comitet de censori am controlat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele purtate la institut.

D o b r a, la 26 Ianuarie 1931.

Traian Olariu m. p., președinte.

Solomon Giurcoane m. p.

Adam Pascu m. p.

Adrian Olariu m. p., contabil autorizat.

„AURARIA“ cassă de economii, soc. pe acții în Abrud.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului „AURARIA“ cassă de economii, societate pe acții Abrud, prin aceasta sunt invitați la

a XLIII-a adunare generală ordinară

ce se va ținea în 22 Februarie, 1931, la orele 3. p. m., în Abrud, în localul institutului.

În caz că la această adunare nu s'ar prezenta numărul acționarilor cerut de statute, se convoacă adunarea generală în sensul art. 15 din statute, pe ziua de 1 Martie 1931, la orele 3 p. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale ordinare;
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori;
3. Bilanțul anului 1930. — Darea absolutului Consiliului de administrație și Comitetului de cenzori și distribuirea profitului net;
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1931;
5. Alegerea a 3 membri în Consiliul de administrație pe durata de 3 ani;
6. Alegerea Comitetului de cenzori pe un an;
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari cari doresc să participe la această adunare generală cu drept de vot, — conf. art. 14 din statute, — sunt rugați să depună acțiunile și eventualele documente de plenipotență cu cel puțin 24 ore înainte de adunarea generală, la casieria institutului nostru.

Acțiunile se mai pot depune la toate institutele membre la „Solidaritatea“ dar cel mult până la 18 Februarie 1931.

Abrud, la 28 Ianuarie 1931.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț		Pasiva.		
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	867.543	—	Capital	1.000.000	—
Credite cambiale	4.006.439	—	Fond general de rezervă	353.267	—
Credite camb. cu acop. hip.	458.000	—	Rezerve pt. creanțe dubioase	63.90	—
Credite hipotecare	1.150.202	—	Scop de binefaceri	50.289	—
Credite de Co. curent	1.168.939	—	Fond de pensii	70.753	—
Acții dela bănci	294.673	—	Fond Alex. Filip	2.149	—
Efecte	8.000	—	Depuneri	539.848	—
Realități	1.000	—	Co. curente la bănci	5.177.045	—
Debitori	4.000	—	Dividență neridicată	384.271	—
	300.673	—	Creditori	6.099	—
	1.000	—	Interese transi. anticipate	201.642	—
	4.000	—	Profit net	213.767	—
	7.756.798	—		284.124	—
	7.756.798	—		7.756.796	—

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.		
	Lei	b.		Lei	b.
Interese plătite	552.952	—	Interese încassate	932.040	—
Salarii, gratificații	359.600	—	Provizioni	485.730	—
Spese generale, jetoane, chirie	95.864	—	Comisuni	43.495	—
Impozit	168.725	—			
Profit net	284.124	—			
	1.461.265	—		1.461.265	—

Abrud, la 31 Decembrie 1930.

Traian M. Gomboș m. p., director executiv, expert-contabil.

Pentru contabilitate: Eugenia Balta m. p.

Dr. Alexandru Borza m. p., președinte.

Dr. Zosim Chirtoș m. p.

Dr. George David m. p.

Dr. Căndia David m. p.

Dr. Mircea C. Pop m. p.

Nicolae David m. p.

Ing. Lucian Borza m. p.

Ioan Tăndreș m. p.

Subsemnații cenzori am examinat conturile de față și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele băncii.

Silviu Lazar m. p., președinte.

Dr. Brutus Macaveiu m. p.

Absolon Faur m. p.

Dr. Gheorghe David m. p., contabil-autorizat.

Ionel David m. p.